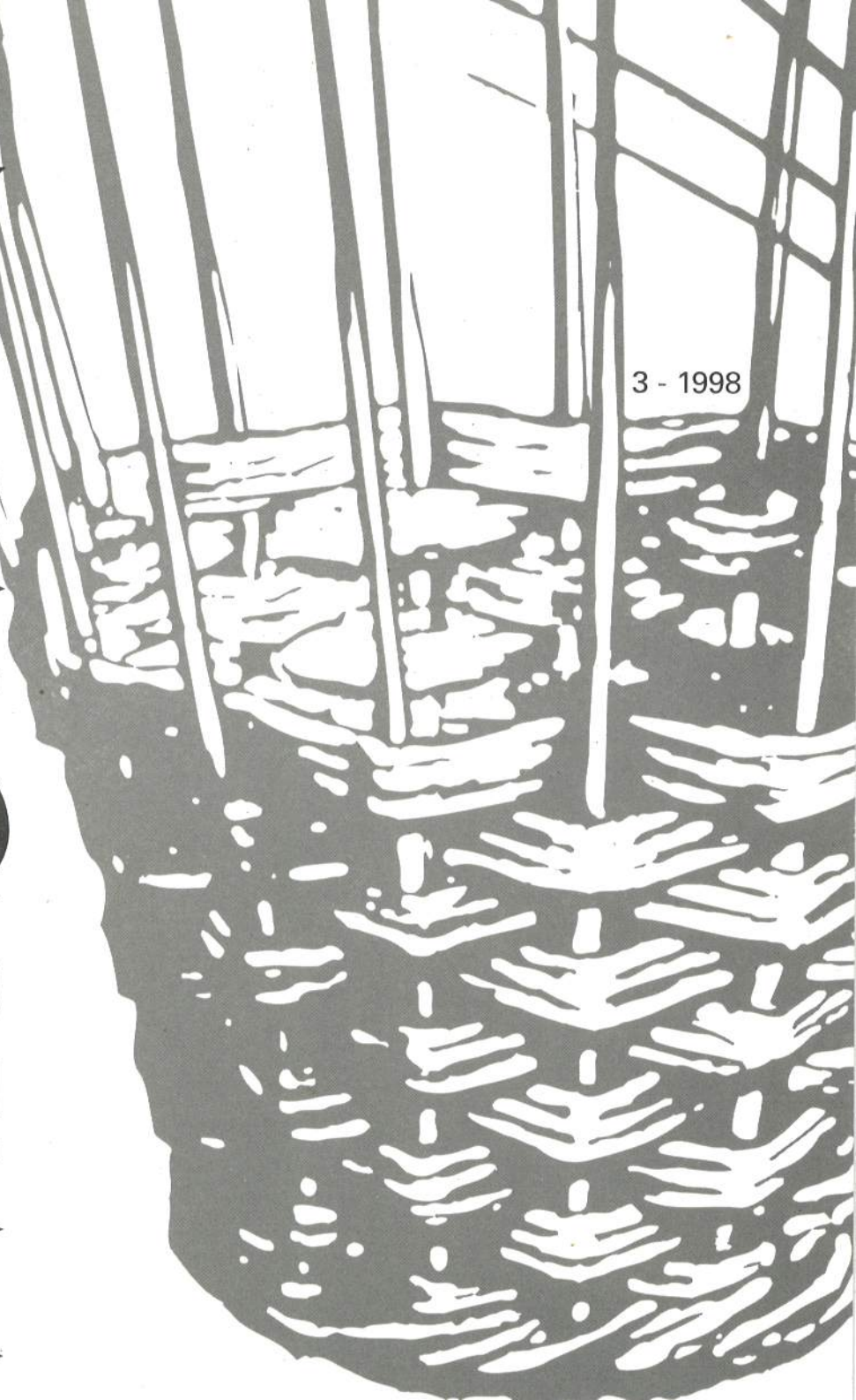

WILG&MANN

3 - 1998

WILG & MAND

Bestuur van Stichting Wilg & Mand:

Voorzitter G. Rijken
Oosterblokker 130, 1696 BK Oosterblokker
(tel./fax 0229-263568)

Secretaris W. Foppen
Klipper 19, 1186 VR Amstelveen
(tel./fax 020-6412760)

Penningmeester C.H. Wenneker
Meikade 1, 6744 TA Ederveen
(tel. 0318-571902)

Leden A.D. van 't Hoog, P.H. Spieringhs

Bulletinredactie: A.D. van 't Hoog, Anna Frederiks
Bijdragen voor het bulletin in goed leesbaar
handschrift of getypt sturen naar:
A.D. van 't Hoog, Hogeweg 11,
8194 LN Veessen. (tel./fax 0578-631346).
De redactie behoudt zich het recht tot het
verkorten van artikelen voor.

Cursusinformatie: Mw. C.M. Kuijpers, Sarinkdijk 1,
7255 MS Hengelo (Gld.)
(tel./fax 0575-467481)

**Inlichtingen
over teen:** B. van Halen, Velddijksestraat 9,
6627 KE Maasbommel. (tel. 0487-562212)

**Gereedschap-
voorziening:** José Schilder, Nieuwe Loosdrechtsedijk 209,
1231 KT Loosdrecht. (tel./fax 035-5823945)

**Beheer
bibliotheek:** Mw. M. Van Royen, P. Buyslaan 11,
2101 BG Heemstede. (tel. 023-5283073)

**Verzending
boeken** Sander van Harten, Bocht 7,
1601 JG Enkhuizen. (tel. 0228-313815)

**Minimum-
donatie:**
f20,- per jaar
(buitenland
f25,- per jaar)
**Donateurs
ontvangen
de bulletins
gratis**

Uitgave Stichting Wilg & Mand. Verschijnt 4 maal per jaar.
Zeventiende jaargang, 1998 nr. 3
Stichting Wilg & Mand ISSN: 1382-8894

Sluitingsdatum voor het inleveren van kopij voor bulletin 1998-4 is 15 oktober 1998.

Van de redactie

Bulletin 1998-3 zal wat slanker zijn dan de vorige nummers. Er zijn een paar oorzaken voor aan te geven. In de eerste plaats de vakantieperiode van de drukker en zijn medewerkers. In de tweede plaats het ruim vóór de donateursdag verschijnen van het bulletin, zodat opgave voor deelname goed kan verlopen. In de derde plaats, omdat voor een aantal rubrieken geen kopij binnenkwam.

Een paar artikelen werden voorbereid, maar voor plaatsing moet nog toestemming worden verkregen: zoals een stuk over wadvisserij in de Dollard en een stuk over een mandenmakersschool in Urk (in het verleden).

Graag zien we ook een verslag tegemoet van uw mandbelevissen op vakantie. Er is nog zoveel te ontdekken. Probeert u vooral ook gegevens, in welke vorm ook, vast te leggen (plaats, naam van de maker, datum enz.) en op te sturen voor publicatie in het bulletin, zodat u anderen kunt laten meegenieten van een speciaal mandcontact.

Erg blij is de redactie met de toezegging van Anna Frederiks uit Enkhuizen om in de redactie zitting te nemen. Zij werkt in het Zuiderzeemuseum te Enkhuizen en is nu bezig met een onderzoek naar visserijmanden. Ook hiervan zult u in de komende bulletins artikelen aantreffen.

RECTIFICATIE

De kokermant op blz. 36 en 37 uit het vorige bulletin is onterecht gecombineerd met de donateursdag. Het is geen uitdaging voor die dag, alleen een uitdaging voor uzelf. U mag wel het resultaat laten zien.

MEDEDELINGEN

Van het bestuur

Op het ogenblik is het bestuur op allerlei fronten bezig de stichting vorm en richting te geven. Dit gaat gepaard met stevige financiële verplichtingen.

Ten eerste is de vertaling van het Franse boek onderweg. Dit vergt heel veel controlewerk. Met het origineel ernaast wordt iedere regel gecontroleerd op juistheid.

Het bleek dat het vertaalbureau niet altijd even dicht bij de tekst bleef. Gelukkig is de stijl waarin het vertaalbureau het werk aflevert prima. Het grootste probleem zit hem in het feit dat de vertaler/vertaalster niet bekend is met de gebezigde vaktermen in het boek. Wij als bestuur zijn in ieder geval wel heel blij dat de vertaling in gang is gezet en dat het nu een kwestie is van het aflopen van het juiste traject, waarbij uiteraard de bekostiging en de daaraan gekoppelde fondsenwerving de speerpunten zullen zijn. Verderop in dit blad vindt u een stukje van de werkgroep cursussen die ook een bijdrage levert aan het vastleggen c.q. doen vastleggen van vakliteratuur. Dit in de vorm van instructiebladen. Wij hebben ze al mogen zien en we kunnen u wel verklappen dat ze er prachtig uitzien!

Als u dit bulletin onder ogen krijgt hebben we al lang een tweede vergadering gehad met Liesbeth Tonckens, een P.R. deskundige die aanbood ons te helpen met het goed op poten zetten van de P.R. van de stichting. De oorspronkelijke P.R. werkgroep was door allerlei omstandigheden behoorlijk in de benen gezakt. Naar aanleiding van haar adviezen na de eerste vergadering is er een plan geschreven dat op de tweede vergadering onder de loop genomen zal worden. Hopelijk kunnen we daarna dan concreet aan de slag.

Het bestuur is overigens inmiddels gekrompen van 7 naar 5 personen. *Met klem roep ik u op dit bestuur te komen versterken.* Zoals u kunt lezen is er nogal wat te doen, maar...vele handen maken licht werk! Donateurs met hart voor de stichting zijn van harte welkom.

Op *Fleurig*, een tuinbeurs op de Veluwe werd de stichting door een aantal enthousiaste mensen vertegenwoordigd. Vanaf deze plaats wil ik de mensen die zich hebben ingezet hartelijk bedanken voor hun inzet. Op de donateursdag kom ik daar graag op terug.

Tenslotte is er nog het initiatief van Mia Pot-van Regteren Altena die haar publicaties over fijscheenwerk gaat bundelen in een boekje. Een door het bestuur van harte ondersteund initiatief. Mia, die een van de oprichters van de stichting is en al jaren ons historisch geweten, hoopt met ons dit boekje bij de opening van de thematentoonstelling in het Stedsmuseum te IJsselstein te kunnen presenteren. Het sluit naadloos aan bij die tentoonstelling en het thema van de donateursdag. Als u nog een reden zocht om naar de donateursdag te komen of om het museum te bezoeken dan is die niet moeilijk meer te vinden!

Georg I. Rijken

Het bestuur heeft het genoeg u uit te nodigen voor de donateursdag op 26 september 1998. Deze zal dit jaar plaatsvinden in de herberg van het Openluchtmuseum Erve Kots te Lieveelde. Zoals al eerder aangekondigd is het thema van deze donateursdag *Klein en Fijn*. Het spreekt vanzelf dat het accent zal liggen op miniatuurmandjes en fijscheenwerk. Nogmaals roep ik u op mandjes die binnen dit thema vallen mee te brengen.

Het programma ziet er als volgt uit:

10.00-10.30	aankomst in de herberg bij Erve Kots, Eimersweg 4, Lieveede, tel. 0544-371691
vanaf 10.30	- opening door de voorzitter - verslag van de werkgroepen naar behoefte. Presentatie van de instructiebladen door de werkgroep cursussen. - uiteenzetting van het financiële plan t.b.v. de vertaling van het Franse standaardwerk <i>La Vannerie l'Osier</i>. - lezing over het thema van de donateursdag met dia's door Mia Pot-van Regteren Altena. Meer over haar en haar plannen leest u elders in dit bulletin. - aandacht voor het meegebrachte mandwerk met eventuele toelichting door de eigenaren
12.30-13.30	middagpauze met lunch
13.30-15.30	middagprogramma: bezoek aan het buitenmuseum waar een aantal demonstraties zullen plaatsvinden. Deze worden op het moment van schrijven nog nader ingevuld. In ieder geval zal Ben Aalderik in de 'herkansing' proberen u het hele proces, van twijg tot scheen als eindproduct, aan te bieden. Ben heeft een splijtmachine aangeschaft die vorig jaar gedemonstreerd werd en inmiddels zo ver is afgesteld dat ook hij redelijk tevreden is over het resultaat. Daarnaast zullen natuurlijk weer gereedschappen en boeken te koop zijn. Tevens is er gelegenheid de meegebrachte en tentoongestelde mandjes rustig nader te bekijken.
15.30	We sluiten af in de herberg.

De kosten bedragen f 35,- p.p., over te maken op ABN/AMRO te Winterswijk, rek.nr. 51 31 93 324, t.n.v. Stichting Wilg & Mand, o.v.v. donateursdag '98.

Voor inlichtingen tel.: 0543-532770.

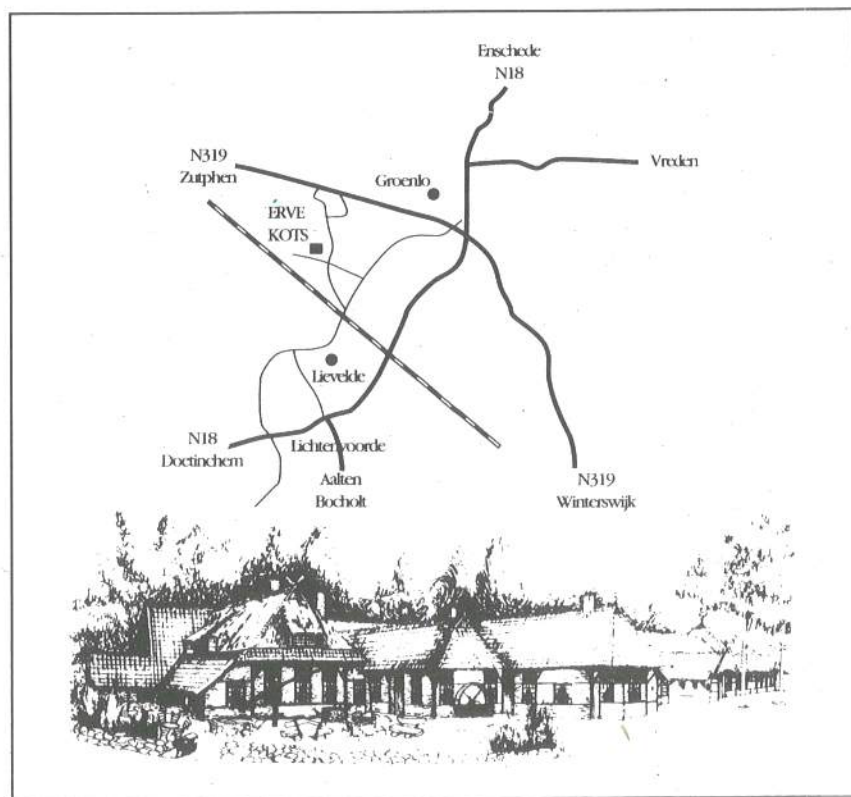
Hieronder vindt u een routebeschrijving naar Erve Kots.

Voor mensen die met het openbaar vervoer komen zullen we een pendeldienst organiseren.

*Namens het bestuur
G.L. Rijken*

ROUTEBSCHRIJVING

- Per auto:
op de N 18 Enschede/Doetinchem afslaan naar Lieveelde.
Door Lieveelde en over het spoor na 1 km linksaf.
- Per trein:
uitstappen op Station 'Lichtenvoorde'.

HET FRANSE MANDENMAKERSBOEK

Zoals reeds eerder is medegedeeld zijn wij bezig met de vertaling van het Franse mandenmakersboek in het Nederlands.

We hebben thans van de Franse uitgever de rechten verkregen om dit boek te vertalen en uit te geven.

De stichting is niet kapitaalkrchtig genoeg om de totale procedure zelf te bekostigen; wel kunnen we de vertaalkosten en de rechten uit eigen reserve betalen.

Om aan het benodigde kapitaal voor de drukkosten te komen hebben wij uw hulp, als donateur van onze stichting, nodig.

Om het bovenstaande samen met u te realiseren hebben wij een aantal mogelijkheden:

- de uitgifte van certificaten voor renteloze lening à f 250,-;
- voorinschrijving met korting op het boek;
- aantrekken van sponsors met naamvermelding in het boek;
- schenkingen;
- het benaderen van fondsen.

Op de a.s. donateursdag zal een en ander d.m.v. sheets worden verduidelijkt.

Graag zouden wij van u weten welke titel het boek zal krijgen in de Nederlandse editie.

De winnaar van de juist gekozen naam ontvangt het boek gratis; bij meerdere juiste antwoorden beslist het lot.

Reacties worden ingewacht bij het secretariaat vóór 1 maart 1999.

Wout Foppen

DOCENTENDAG

**Werkgroep
cursussen**

De werkgroep cursussen organiseert op 16 januari 1999 een uitwisselingsdag voor vlechtdocenten in IJsselstein.

Na een inventarisatie, dit voorjaar, hebben vele docenten aangegeven belangstelling voor zo'n dag te hebben.

Mocht u dit lezen en docent zijn op het vakgebied van wilg- en/of mandvlechten en nog niet eerder informatie van ons hebben ontvangen, dan willen wij graag met u in contact komen.

Het programma zal o.a. bestaan uit een kennismaking met andere vlechtdocenten, het uitwisselen van informatie m.b.t. het vlechten van een mand en een discussie-onderwerp.

Informatie: Marian van Voorst-van Brenk,
Maalsteen 14, 3738 WH Maartensdijk, tel. 0346-213746.

Bij voorkeur bellen tussen 18.00 en 19.00 uur.

INSTRUCTIEBLADEN

Al een paar jaar is de werkgroep cursussen bezig een serie mandbeschrijvingen het licht te doen zien. Dit bleek al gauw geen eenvoudige opgave.

Ten eerste bestaat de werkgroep uit mensen die zich zeer bewust zijn van hun eigen beperkingen. Kunnen wij überhaupt wel een goede beschrijving van een mand maken. Uit het voorgaande vloeit voort dat het geen eenvoudige opgave was het eens te worden over de vorm waarin zo'n beschrijving gegoten moest worden, met welke mand te beginnen en welke strategie te volgen. Wat het laatste betreft zijn we het er na een heleboel schermutselingen over eens geworden dat we zouden uitgaan van de bestaande, traditionele Hollandse manden. Tevens hadden we de beschikking over drie mandjes die Tonny Gerfen, een mandenmaker die in Fayl-Billot was geschoold, speciaal voor de werkgroep had gevlochten. Deze mandjes zijn bij uitstek geschikt voor de beginnende cursist en hebben een opvolging in moeilijkheidsgraad. Het lag voor de hand die als eerste te beschrijven.

Het zijn twee schilmandjes met respectievelijk een Hollandse en een Franse eer en een fruitschaal waarvan de wand uitsluitend uit kimmén bestaat. Ze hebben alle drie een gepaarde bodem.

Er werd gekozen voor het vervaardigen van instructiebladen, gericht op cursisten die bekend zijn met de termen zoals ze bij een cursus over het algemeen worden gebruikt. Op ieder instructieblad wordt een mand volledig beschreven. Hij gaat vergezeld van een duidelijke foto, zodat de maker kan zien met wat voor een mand hij of zij te doen heeft.

Uitgevoerd in een mooie druk zullen de bladen door de cursusleiders per drie worden verkocht. Zo'n set van drie kost f 5,-.

De werkgroep zal ze op de donateursdag van 26 september aan u allen presenteren.

Georg L. Rijken

**Van over de
grenzen**

UIT DE SCHOOL GEKLAPT

Omdat de donateursdag fijscheenwerk als thema heeft lijkt het me leuk om eens beknopt te beschrijven hoe het maken van zo'n mandje gaat.

Het materiaal; fijscheenwerk wordt hier gemaakt van wilgenteen. In andere landen worden ook andere materialen gebruikt, denk maar aan bamboe in Japan of de es in Amerika die voor de shakerbaskets wordt gebruikt. Wij werken simpelweg met wilg, omdat dat materiaal van oudsher voor handen is.

Als eerste wordt een wilgenteen tot scheen gemaakt. Dit door een teen van _ 2,5 m lengte in drieën of vieren te kloven met behulp van een kloofhoutje. Met korte, snelle slagen wordt het houtje door de teen gejaagd. Dan worden deze delen geschaafd of zoals het hier heet 'gehobeld'. De eerste gang gaat door de 'electrische hobel' waar het merg wordt verwijderd. Hierna wordt de scheen op de 'handhobel' verder op dikte en breedte geschaafd. De Oberfrankische 'handhobel' is een zitbank waarop een lange schaaf is bevestigd (het 'Hobelmesser'). Deze dient voor het wegnemen van hout in de dikte. Verder is er nog een messenblok met hierop _ 10 messen (Schmeleisen) voor het wegschaven van hout in de breedte. Deze messen staan iets conisch.

Als de scheen tot op de tiende millimeter nauwkeurig is, wordt hij nog 'gepoetst'. Hiervoor wordt hij bevochtigd en over een mes getrokken om nog eventuele bastresten te verwijderen. Dan eindelijk is het scheentje klaar om te worden gevlochten.

Scheenwerk wordt altijd om een houten mal gevlochten, omdat de schenen vrij instabiel zijn. De mallen worden vastgeklemd in een statief of 'Kluppe'. Dan begint het vlechten. Afhankelijk van het gekozen object wordt er dan bijvoorbeeld begonnen met het fixeren of aanbinden van een bodem. Bijvoorbeeld voor een schaalpje met een simpel Sieb Geflecht worden de staken of 'Aufsteller' verticaal vastgespijkerd en worden de horizontaal in te vlechten schenen horizontaal over één onder één ingevlochten. Zo wordt de hele vorm omvlochten.

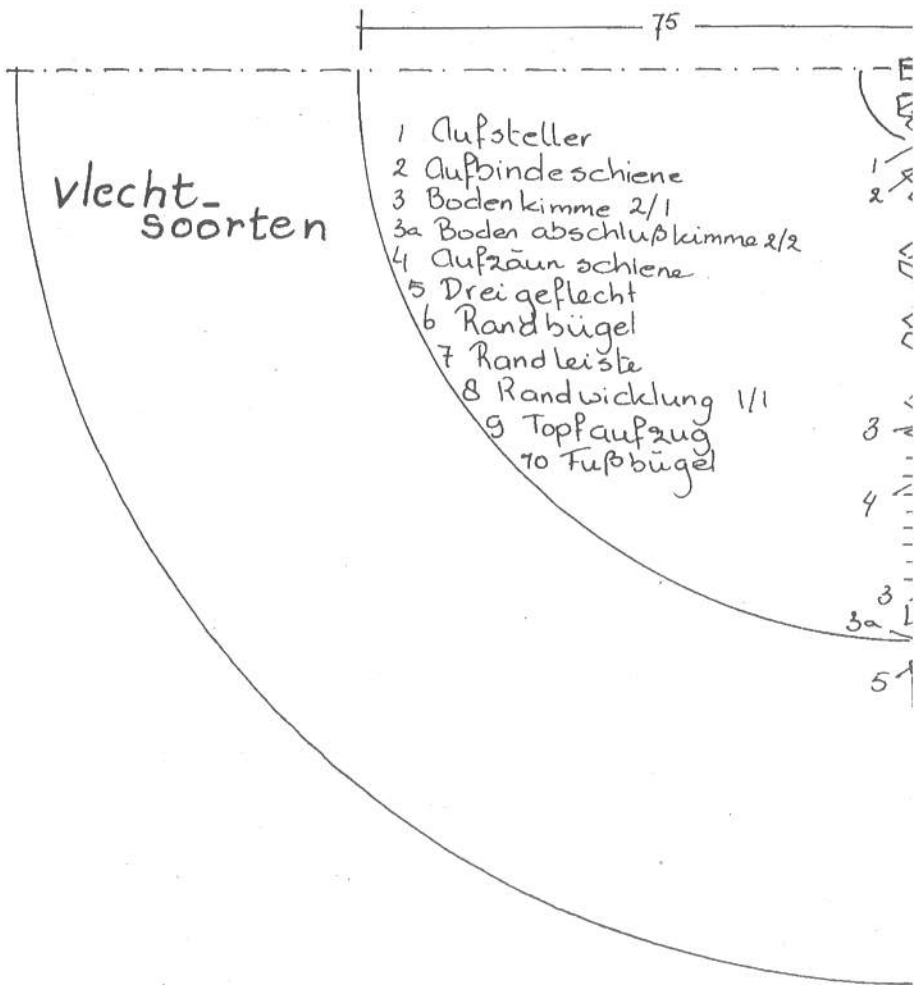
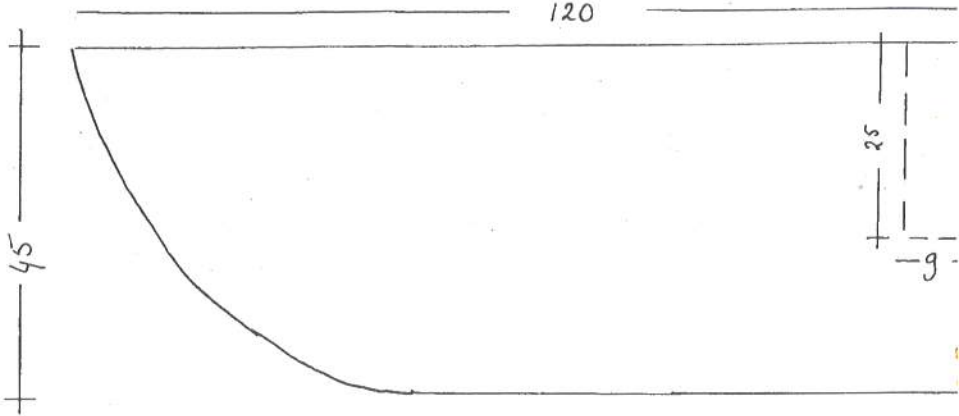
De randbeugel wordt gemaakt van pitriet dat voorgevormd wordt door het op een houten rol te draaien en te verwarmen en vervolgens weer te laten afkoelen.

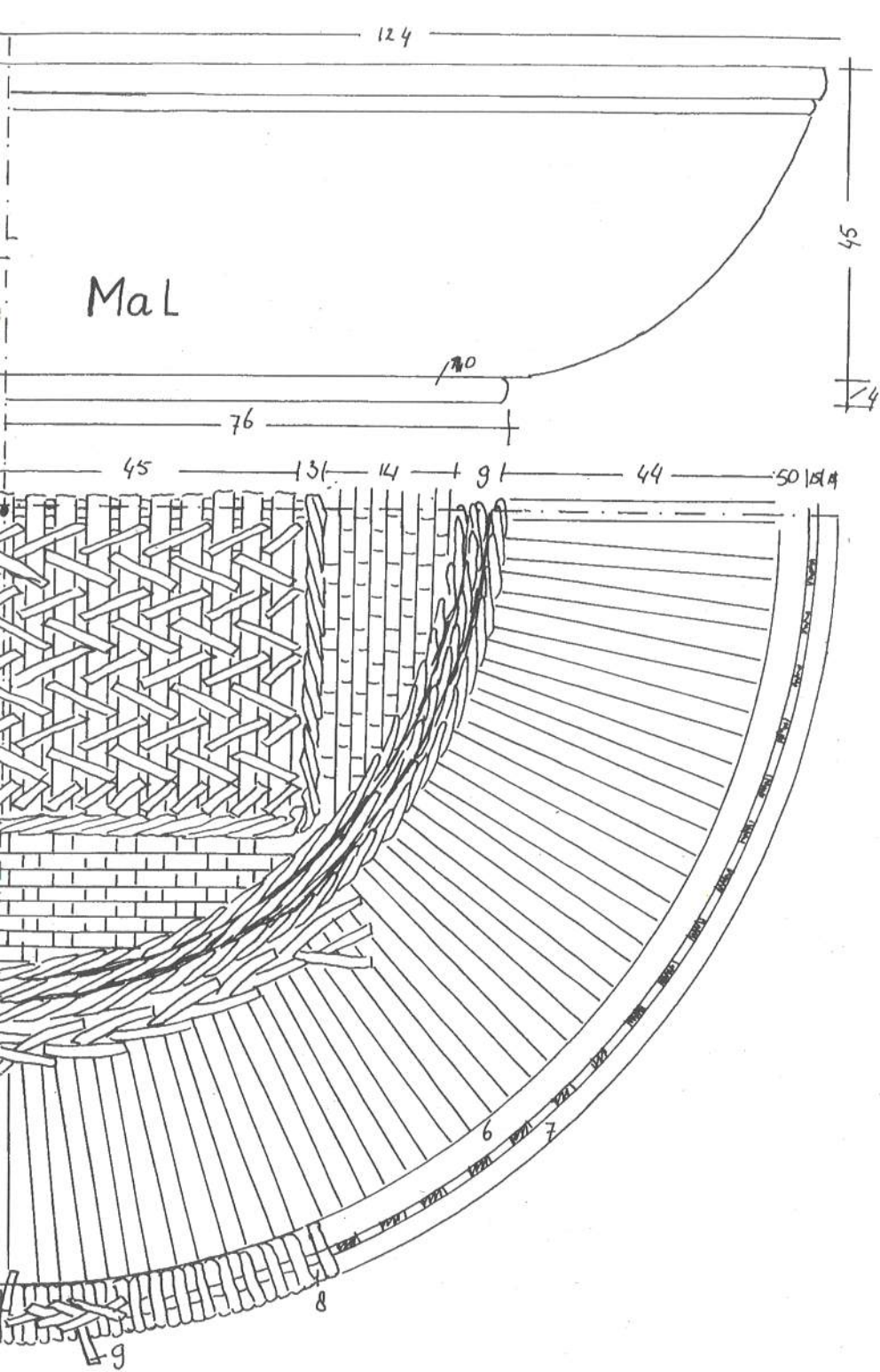
Deze beugel wordt aan de binnenkant aan het vlechtwerk vastgeniet, aan de 'Aufstellers', die vervolgens worden afgeknipt. De beugel stabiliseert het vlechtwerk. De volgende stap is de randlijst. Deze wordt vervaardigd uit tweejarige wilg. De lijst wordt aan de buitenkant bevestigd.

Na wat houtlijm tussen randbeugel en randlijst te hebben gesmeerd kan begonnen worden aan het omwikkelen van de rand. Ook hier zijn in het verleden weer oneindig veel variaties bedacht.

Ik heb geprobeerd om in vogelvlucht te beschrijven hoe het maken van een schenen mandje ongeveer gaat. Maar als u de tentoonstelling in IJsselstein in het Stadsmuseum bezoekt, kunt u het daar ook stapsgewijs zien! De tentoonstelling is van 19 september tot en met 25 oktober.

Bijgevoegd een werktekening met maten en vlechttechnieken.

WERKGROEP MUSEUM

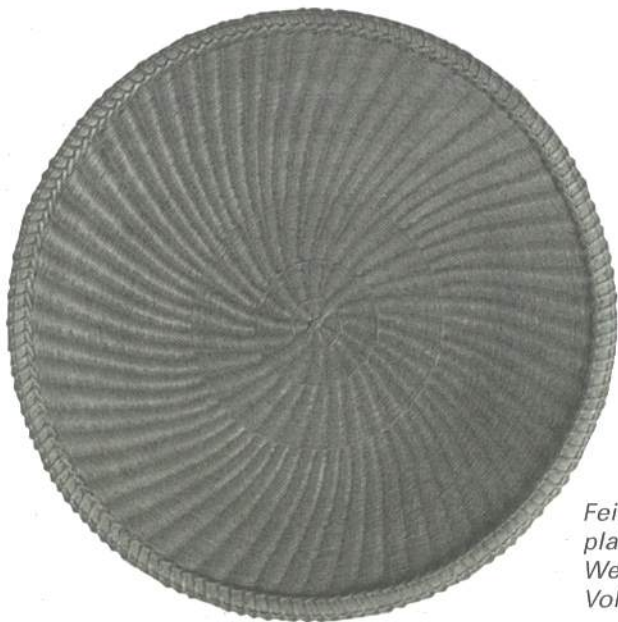
In het artikel van de voorzitter voorin het bulletin hebt u kunnen lezen over de publicatie van Mia Pot-van Regteren Altena die zal verschijnen bij de expositie in het Stadsmuseum te IJsselstein. Deze tentoonstelling zal gaan over het thema klein en fijn in de vlechterij. Er zullen zeer bijzondere mandjes uit een poppenhuis te zien zijn. Ook het kleinste mandje uit Europa kunt u met een loupe bewonderen. In verschillende stadia zal het maken van een scheenwerkmandje om een mal te zien zijn.

De tentoonstelling wordt op 19 september geopend en duurt tot en met 25 oktober 1998. De publicatie van Mia heeft als ondertitel: Speurtocht naar beoefenaars van het fijscheenwerk in West-Europa. Na uitleg over materiaal en techniek van het schenenmaken en de opleiding hierin worden de afzonderlijke landen Frankrijk, Nederland, België en Engeland behandeld.

Het is een speurwerk in archieven en musea geworden naar mogelijke herkomsten van manden, waarbij het Brabants werk (Zuid-Brabant, België) speciale aandacht krijgt met als middelpunt Halle. Via boedelinventarissen en poppenhuizen probeert Mia verbanden te leggen. Vele noten verwijzen naar de bronnen.

Zo bewonderingswaardig om op die mooie leeftijd nog zoveel energie te hebben en zoveel moois aan ons te kunnen laten zien. We zullen naar dit prachtige boekje, in kleur, uitkijken.

Arie van 't Hoog

*Feinflecht-Schale,
plattschienig, feinste
Weidenschienen über
Vollweiden gearbeitet, 1933*

De oogst van de afgelopen winter had, zoals voorspeld, niet veel om het lijf. Het is beperkt gebleven tot het leveren van stek aan een aantal donateurs en het vermeerderen van een paar soorten, zodat er iets meer staat. De griend is eind februari afgemaaid. Een stuk van de griend is bewust niet gemaaid om te zien of er een verschil valt te ontdekken in ontwikkeling van een wel en niet afgemaaide eerstejaars griend. In de winter zijn van de Hengelaars grauw en het Amerikaantje stekken verkregen. De stekken zijn in maart gezet en goed aangeslagen. Wel is er last van slakkenvraat waar te nemen. Nog steeds is er een stukje over voor verdere soortenuitbreiding. De soorten die we verwachtten (blauw lintje en Schijndelse driebast) zijn niet verkregen.

In het voorjaar is een uitgebreid programma van onkruidbestrijding uitgevoerd. Er is overgegaan op chemische onkruidbestrijding. Gespoten is o.a. Simazin (tegen zaadkieming), glyfosaat (bladherbicide met systemische werking) en MCPA (tegen windensoorten). Het onkruid geeft dit jaar veel minder last dan vorig jaar. Dit heeft tevens te maken met de ontwikkeling van de griend. Er zullen dit jaar nog een paar herhalingsbespuitingen noodzakelijk zijn. Vorig jaar zijn de stekken aangeslagen met één of twee scheuten per stekje. Dit jaar is de groei vroeg op gang gekomen. Hieronder volgt een lijstje met verschillende hoeveelheid scheuten per stek in het tweede jaar.

Grijze kat heeft 3 tot 5 scheuten per stek, lengte ca. 1,6 m.

Groene kat uit Vianen is iets minder zwaar ontwikkeld en heeft 2 tot 4 scheuten per stek, lengte tot 1,4 m.

Duitse dot stoelt goed uit met zo'n 5 tot 7 scheuten per stek, lengte ca. 1 m.

Black Maul is minder talrijk uitstoelend met 1 tot 3 scheuten, lengte tot 1,8 m.

Noir de Villaine stoelt weer wat beter uit met 3 tot 7 scheuten. De groei is erg hoog opgaand, lengte nu al tot 2 m.

Leerteen stoelt het rijkst uit van de aangeplante soorten tot meer dan 10 scheuten per stek, lengte tot 1,2 m.

Kaspische Zandwilg is wat minder talrijk met 1 tot 3 scheuten, lengte 1,3 m.

De aantallen en maten zijn gemiddelden. De tellingen zijn verricht op 30 juni 1998.

Er staan nog meer soorten in kleine aantallen, tellingen hierbij zijn nog niet relevant. Van de goede soorten zal het volgende jaar wat meer worden aangeplant. Van deze valt er één op, Maudsley, uit Engeland. Deze variëteit was de enige die zo dicht groeide dat de bodem al geheel bedekt was, waardoor onkruid haast geen kans krijgt. Het is een donkere recht hoogopgaande teen met in het voorjaar erg veel katjes. Deze zijn klein en langwerpig, zeer decoratief overigens. Van de vlechteigenschappen is nog niets bekend.

Piet-Hein Spieringhs

Arnemuidse Vissersvrouw

Door Willeke Tydings-Nab

Uitgave van De koperen Tuin uit Goes

Over manden gaat dit boek eigenlijk helemaal niet, maar het is wel een boek dat rijk voorzien is van fotomateriaal waarop manden zijn afgebeeld. 'Vissers en vissersvrouwen van Arnemuiden' geeft een beeld van het dagelijks leven in dit vissersdorp tussen 1870 en 1940. Het boek verhaalt o.a. over het werk aan boord van de schepen, de visserij, het pellen van de garnalen en ander thuiswerk, het geloof, de feestelijkheden, de armenzorg en de woonomstandigheden, maar veelvuldig ook komt het leuren met vis aan bod. Vanwege de geringe en onregelmatige verdiensten van de vissers waren vissersvrouwen genoodzaakt uit te zien naar extra inkomsten. Traditionele vrouwen beroepen waren die van landarbeidster, dienstbode, arbeidster in de visverwerkende bedrijven en visleurst. Vooral dit laatste was een veel voorkomende vorm van vrouwenarbeid. Zowel ongetrouwde vrouwen, getrouwde vrouwen als ook weduwen werkten als visleursters. Er waren ook leurders, maar zij waren duidelijk in de minderheid. In dit boek zijn vele portretten afgebeeld van Arnemuidse visleursters die, in klederdracht met twee geblokte korven vis aan een juk, vaak een geziene verschijning waren in de straten van Middelburg, maar ook in Goes, Vlissingen, Berg op Zoom en Roosendaal. In de laatstgenoemde steden woonden veel katholieken en dus was het daar vooral op vrijdag goed leuren met de

VLISSINGEN, 29 Juni 1900.

Vissersvrouwen.

Mijn hartelijken dank voor Uwe betameling op den 29^{en} Juni. Met een mijn groeten van
Mijn zoon de kinderen Marie dank ik van haar voor de aankomst uit Haarlem. Het moet ik aan de
vraag, waarom ik de aankomst krijg, die ze mij belooft heeft. Groetend J. de Vries

manden vis aan het juk. De leursters kochten de vis en de garnalen rechtstreeks bij de visser of ze werden bij de groothandelaar gehaald. De aangevoerde vis werd per mand gekocht. Meestal kochten drie of vier leursters samen een mand.

Ze verdeelden de vis onder elkaar door te dobbelen of door 'ommestaan'. Dat ging als volgt: een van de leursters draaide zich om en dan vroeg een ander, wijzend op een zootje vis uit de zojuist aangeschafte mand: "Wie zijn portie is dat?" De vrouw die er met haar rug naartoe stond zei vervolgens de naam van een leurster en zo kreeg iedere vrouw haar deel. Daarna gingen ze dan gezamenlijk te voet naar b.v. Middelburg.

Deze voettocht nam een uur in beslag. De weg liep door weilanden en over zeven bruggetjes, smalle planken die over sloten lagen. Het was een hele toer om met twee manden vol met vis van twintig kilo elk over een smalle plank te lopen.

De meeste vrouwen leurden vijf dagen per week, met uitzondering van de maandagmorgen als er gewassen werd.

Specifiek voor Arnhem zijn de fraai uitgevoerde bruin-wit geblokte, ovale manden die aan het juk hangen.

Buiten het prachtige fotomateriaal waarop deze manden te zien zijn, wordt er nergens verwezen naar de productie van de manden. Over het waarom van de vorm, de fraaie uitvoering, een eventuele maat (garnalen werden per mand of per zootje gekocht), de verschillende formaten, waar ze vervaardigd werden en in welke mate, wordt helaas niets verteld.

Anna Frederiks

Tentoon- stelling

NOORDWOLDE

Voor openingstijden zie binnenblad

In het Rotancentrum in Noordwolde is een expositie ingericht rond het thema Geboorte en Dood, met als ondertitel 'van de wieg tot het graf'. Er zijn wiegen, een bakermat en kinderwagens te zien, sommige voorwerpen ontworpen en gemaakt in Noordwolde zelf. Tevens zijn er grafkisten, de 'korf'kisten, te zien, gemaakt van pitriet.

De tentoonstelling duurt tot 20 oktober 1998.

Ook vermeldingswaard is de Noordwoldeweek, van 24 tot en met 29 augustus, met activiteiten op het gebied van rotan en vlechtkunst.

De Heer A. Bosch uit Santpoort zal die hele week fijnvlechtwerk demonstreren.

INFORMATIE CURSUSSEN

- Steenwijk** Cursus mandenmaken voor beginners o.l.v. Arie van 't Hoog op vrijdag en zaterdag 20 en 21 november.
Inlichtingen en opgave: Ingrid Kropf,
tel. 0521- 588187.
- Doetinchem** Najaarscursus o.l.v. Arie van 't Hoog op vier maandagen en dinsdagen in november, te weten 2 en 3, 9 en 10, 16 en 17, 23 en 24 november.
Inlichtingen en opgave: tel. 0575-467481.
- Maartensdijk** Cursussen o.l.v. Jan de Vos.
9 en 10 oktober voor beginners,
13 en 14 november voor gevorderden en
31 oktober het vlechten van eendenbroedkorven.
Inlichtingen en opgave bij Marian van Voorst,
tel. 0346-213746 (tussen 18.00 en 19.00 uur).
- Zundert** 14 september beginnen er weer cursussen mandenmaken. De cursus bestaat uit 8 lessen, welke gegeven worden op 8 eenvolgende middagen of avonden. U leert het maken van ronde manden (de basistechnieken). Voor gevorderden zijn er mogelijkheden voor ovaal c.q. vierkant werk.
- Op 11 november: workshop eendenkorf.
Op 18 november: workshop stokmandje.
Op zaterdag 28 november: workshop brievenbusvlechten.
Op woensdagavond 2 en 9 december: workshop Kerstvlechten.
Inlichtingen en opgave bij Rien Stuijts,
tel. 076-5976311.
- Benschop** Cursussen o.l.v. Piet-Hein Spieringhs
Cursus mandenvlechten voor beginners en gevorderden op 18 en 19 sept. van 9.30-16.30 uur.
Informatie en opgave bij Stans Goedthart,
tel. 0348-452023.
- Gorinchem** Cursus mandenvlechten bij Stichting de Wielen op 2 en 3 okt. en 6 en 7 nov., vrijdags van 19.00-22.00 uur en zaterdags van 9.30-16.30 uur.
Informatie en aanmelding bij Ria van Duivenbode,
tel. 0183-628457.

Arnhem

Cursus mandenvlechten voor beginners en gevorderden 9 en 10 okt. en 30 en 31 okt., vrijdags van 19.00-22.00 uur en zaterdags van 9.30-16.30 uur.

Volksuniversiteit Arnhem, tel. 026-4422363.

**Schoonre-
woerd**

Cursus mandenvlechten in de Schaapskooi op 21 nov. van 9.30-16.30 uur.

Informatie en opgave bij Piet-Hein Spieringhs, tel. 030-2201311.

Er komen in het seizoen nog meer cursussen met thema's in de Schaapskooi. Informatie hierover volgt in het volgende bulletin.

Voor overige informatie omtrent mandenvlecht cursussen op andere lokaties kan men terecht bij Maria Kuijpers, Sarinkdijk 1, 7255 MS Hengelo (gld.), tel./fax 0575-467481.

Publicaties**UITGAVEN VAN DE STICHTING**

- de boeken van de stichting, genoemd op de achterpagina van dit bulletin:

Code R.M. f 10,- + f 2,50 porto

Code O.V. f 25,- + f 5,- porto

Code G.T. f 7,50 + f 2,50 porto.

- het boek van Jacq. van Someren 'Willige Werken'

Code J.S. f 10,- + f 3,50 porto.

Te bestellen via giro 821761 t.n.v. Boeken Stichting Wilg & Mand, Bocht 7, 1601 JG Enkhuizen.

Na ontvangst van de betaling worden de boeken verzonden.

- de 2 door de stichting uitgegeven ansichtkaarten:

'De tenen mand kan er tegen' in kleur

Code T.M. f 10,- per 10 stuks (incl. porto) en een dubbele

ansichtkaart in kleur van het grafbord van het Utrechtse mandenmakersgilde uit 1639

Code G.B. f 10,- per 10 stuks + f 2,50 porto.

- de labels met 'Nederlands Vlechtwerk'

Code: Labels per 100 stuks f 20,- (incl. porto).

De ansichtkaarten en labels zijn te bestellen per giro 2695726 t.n.v. penningmeester Stichting Wilg & Mand, Meikade 1, 6744 T.A. Ederveen.

Doelstellingen Stichting Wilg & Mand

- Nieuwe perspectieven zoeken en creëren voor het Nederlandse mandenmaatwerk binnen de potentiële afzetgebieden.
- Behoud van het veelzijdige vlechtvakmanschap: o.a. door het uitgeven van handboeken en het stimuleren van cursussen.
- Behoud van de vakkennis betreffende de griendteelt en bevordering van een goed evenwicht tussen vraag en aanbod.
- Het initiëren en begeleiden van onderzoek/studies binnen het wilg-en-mand vakgebied.
- Het via een speciaal fonds aanschaffen van materiaal met een historische waarde: vlechtwerk, gereedschappen, boeken e.d.
- Het geven van bekendheid aan al deze activiteiten.

Er zijn 3 handboeken bij Wilg & Mand verschenen:

- Het vlechten van ronde manden door A. Westendorp, Ir. W.D.J. Tuinzing en A.D. van 't Hoog. Code R.M.
- Het vlechten van ovale manden door A. Westendorp, Ir. W.D.J. Tuinzing en A.D. van 't Hoog. Code O.M.
- Geriefte en andere bindmaterialen door Ir. W.D.J. Tuinzing. Code G.T.

Voor bestellingen: zie bestellijst in het bulletin.

Het lenen van de boeken uit de bibliotheek van de Stichting

Er bestaat de mogelijkheid om boeken uit onze bibliotheek te lenen. Hieraan zijn 3 voorwaarden verbonden:

1. het terugzenden is voor eigen rekening
2. de boeken dienen goed verpakt te zijn
3. het uitleentermijn is maximaal 2 maanden.

U kunt zich in verbinding stellen met Monique van Royen, zie voorin: beheer bibliotheek.

Mandencollecties zijn te vinden in:

Stadsmuseum IJsselstein, Walkade 2-4, tel. 030-6886800.

Open: woensdag t/m zondag van 13.00-17.00 uur

Rotacentrum Noordwolde, Manaplein 1, tel. 0561-431885.

Open: dinsdag t/m zaterdag 13.00-17.00 uur; in juli en augustus ook op zondag geopend.

Bezoekerscentrum De Wissen, Maaspark, B3650 Stokkem, tel. 00-32-89752171.

Open: 1 april tot 30 september 1998 op zaterdag en zondag van 14.00-18.00 uur en op werkdagen van 9.30-12.00 uur en van 13.30-18.00 uur.

